

eul_wid: jre-ac

Ἀνώνυμοι Παραδοξογράφοι · Paradoxographer Anonymous

On Incredible Things

Περὶ ἀπίστων

Period: Ἑλληνιστική Hellenistic

Dialect: Κοινή Koine

Domain: Ἱστορία History

Format: Πεζός Prose

EXCERPTA VATICANA. (Vulgo Anonymus De incredibilibus.) Ἰστέον ὅτι ἀρχαιοτάτους ἀνθρώπων οἱ μὲν Αἰγυπτίους, οἱ δὲ Φρύγας φασίν, Ἑλλήνων δὲ ἀρχαιοτάτους Ἀθηναίους καὶ τοὺς πρὶν Πελασγούς, νῦν δὲ Ἀρκάδας, ἐν δὲ πόλεσι τήν τε Ἀθηναίων ἀκρόπολιν ὑπὸ Κέκροπος τοῦ αὐτόχthonος κτισθεῖσαν τοῦ διφυοῦς καὶ δευτέραν τήν ὑπὸ Φωρωνέως τοῦ Ἰνάχου [κτισθεῖσαν], τρίτην δὲ <τὴν> Ἰτῶνος ἐν Θεσσαλίᾳ ὑπὸ Δευκαλίωνος τοῦ Προμηθέως.

- 2 (t) Τὰ ἑπτὰ θεάματα. α' ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ Ζεὺς πήχεων λς'. β' ὁ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος ναός. γ' ὁ ἐν Δήλῳ κεράτινος βωμός, ὃς λέγεται γενέσθαι ἐκ θυμάτων τοῦ θεοῦ μιᾶς ἡμέρας δεξιῶν κεράτων. δ' τὸ Μανσώλειον τὸ ἐν Ἀλικαρνασῶ. ε' αἱ ἐν Αἰγύπτῳ πυραμίδες, ὧν ἡ μείζων πήχεις ἔχει υ'. ζ' τὰ Βαβυλώνια τεῖχη. ζ' ὁ ἐν Ῥόδῳ κολοσσὸς πήχεων ο', ὃν ἐποίησε Χάρης ὁ Λίνδιος. Τινὲς δὲ τάττουσι καὶ τὸν ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἀσκληπιὸν καὶ τὸν ἐν Παρίῳ βωμὸν καὶ τοὺς κρεμαστοὺς κήπους καὶ τὴν ἰσταμένην Ἀθηναῖν ἐν Ἀθήναις καὶ τὰ Κύρου βασιλεία. Περὶ τοῦ χρυσοῦ δέρους. ^[10]
- 3 (t) [t2] Ὅτι τὸ ἐν Κόλχοις φυλασσόμενον οὐκ ἦν δέρας ἀληθῶς χρυσοῦν (τοῦτο γὰρ ποιητικευόμενον ἐστίν), ἀλλὰ βιβλίον ἐν δέρμασι γεγραμμένον περιέχον ὅπως δεῖ γίνεσθαι διὰ χειμείας χρυσόν. εἰκότως οὖν οἱ τότε χρυσοῦν ὠνόμαζον αὐτὸ διὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἐνέργειαν. Πῶς λέγεται Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν τειχίσαι Ἴλιον.
- 4 (t1) Ὅτι τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸν Ποσειδῶνα λέγουσι τειχίσαι τὴν Ἴλιον. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλ' ὁ Λαομέδων ἐτείχισε τὴν πόλιν οὐχ ὁσίως. ἦν δὲ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἱερὸν Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος διαφερόντως τιμώμενον, ὅθεν συλῶν ἀνήλiske τὰ χρήματα εἰς τὴν τοῦ τείχους κατασκευήν. Περὶ Κερβέρου. ^[5]
- 5 (t) Ὅτι Κέρβερος ὁ <κύων> Αἰδωνέως ἦν βασιλέως Θεσπρωτῶν, ὃν νυκτὸς ὑφελόμενοι κλῶπες ὑπὸ σπήλαιον ἔκρυψαν ἀφεγγές· ὁ δὲ Ἡρακλῆς τοῦτον ἀνελόμενος Εὐρυσθεῖ ἔδωκεν. Περὶ τῆς Ἡρακλέους καὶ Ἀχελῷου πάλης. ^[1]
- 6 Ὅτι φασὶ τὸν Ἡρακλῆ μονομαχήσαι τῷ Ἀχελῷῳ. ἔχει δὲ οὕτω. ῥέων ὁ Ἀχελῷος μεταξὺ Αἰτωλῶν καὶ Κουρήτων πολλὰ τῆς χώρας ἀπετέμενετο ποτὲ μὲν τούτοις, ποτὲ δ' ἐκείνοις προστιθείς· ἐφ' ᾧ καὶ νεῖκος ἦν ἑκατέροις κρατερόν. Ἡρακλῆς οὖν ἐλθὼν ἐπίκουρος Αἰτωλοῖς ὑπέρτερος τῶν Κουρήτων ἐγένετο καὶ τὸν ποταμὸν κατακλείσας εἰς ἓν ῥεῖθρον καὶ μίαν

ἐκβολὴν ἐκρατύνατο τοῖς Αἰτωλοῖς τὴν γῆν, καὶ τὴν Οἰνέως Δηιάνειραν ἔλαβεν. Περὶ Πασιφάης. ^[10]

- 7 (τ) Πασιφάη ἐρῶσα νεανίσκου ἐπιχωρίου ξυλλήπτορα ποιεῖται τὸν Δαίδαλον καὶ ὑπουργὸν [ποιεῖται] τῷ ἔρωτι, καὶ εἰωθυῖα καὶ πρὶν ὅτε τι ἐργάζοιτο ἐπισκοπεῖν, εἶδωλον βοὸς τεκταίνοντος περικαλλές καὶ εἰς τὰ μάλιστα ζώσῃ ἑοικός, συνεχῶς εἰς τὸν Δαιδάλου οἶκον ἰοῦσα καὶ τότε διὰ θεᾶν τῆς βοός, ξυνῆν τῷ ἐρωμένῳ, ἔστε ἐπάιστος ἐγένετο. τὰ δὲ ἱστορούμενα μυθικά. Περὶ τῆς Χιμαίρας. ^[5]
- 8 (τ) Περὶ τῆς Χιμαίρας οὕτω φησὶ Πλούταρχος ἐν τῷ μονοβιβλίῳ τῷ Περὶ ἀρετῆς γυναικῶν. τὴν Χίμαιραν ὄρος ἀντήλιον γεγονέναι φησὶ, καὶ ποιεῖν ἀνακλάσεις καὶ ἀνακαύσεις ἐν τῷ θέρει χαλεπὰς καὶ πυρώδεις, ὑφ' ὧν ἀνὰ τὸ πεδῖον σκεδαννυμένων μαραίνεσθαι τοὺς καρπούς, τὸν δὲ Βελλεροφόντην συμφρονήσαντα διακόψαι τοῦ κρημνοῦ τὸ λειότατον καὶ μάλιστα τὸ τὰς ἀνακλάσεις ἀποστέλλειν. Περὶ Ναρκίσσου. ^[5]
- 9 (τ) Λέγεται περὶ αὐτοῦ ὡς ἐν ὕδατι τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν ἰδὼν καὶ ἐρασθεὶς ἤλατο εἰς τὸ ὕδωρ ἐφ' ᾧ τὴν [αὐτοῦ] σκιὰν περιπτύξασθαι, καὶ οὕτως ἀπεπνίγη. οὐκ ἀληθές δὲ τοῦτο. οὐ γὰρ εἰς ὕδωρ ἀπεπνίγη, ἀλλ' ἐν τῇ ῥευστῇ τοῦ ἐνύλου σώματος φύσει τὴν ἑαυτοῦ θεασάμενος σκιάν, ἥτοι τὴν ἐν τῷ σώματι ζωὴν, ἥτις ἐστὶ τὸ ἔσχατον εἶδωλον τῆς ὄντως ψυχῆς, καὶ ταύτην ὡς οἰκείαν περιπτύξασθαι σπουδάσας, τουτέστι τὴν κατ' αὐτὴν ζωὴν ἀγαπήσας, ἀπεπνίγη, γεγονὼς ὑποβρύχιος ὡς φθείρας τὴν ὄντως ψυχὴν, ταῦτόν δὲ εἶπεῖν τὸν ὄντως ἑαυτῷ προσήκοντα βίον. ὅθεν καὶ παροιμία τις φάσκει „δεδιὼς τὴν σαυτοῦ σκιάν“. διδάσκει δὲ δεδιέναι τὴν περὶ τὰ ἔσχατα ὡς πρῶτα σπουδὴν ὀλεθρον ἡμῖν ἐνάγουσαν τῆς ψυχῆς, ἥτοι ἀφανισμόν τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων γνώσεως καὶ τῆς προσηκούσης αὐτῇ κατ' οὐσίαν τελειότητος. Οὕτως ὁ εἰς τὰς παρὰ Πλάτωνι παροιμίας γράψας. Περὶ Ἀλεξάνδρου. ^[15]
- 10 (τ) Ἰστέον ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Πάρις οὐκ ἔκρινε τὰς θεάς, ἀλλὰ σοφὸς γεγονὼς ἐγκώμιον εἰς αὐτὰς ἐποίησεν. ὅθεν ἐδόθη μῦθος κρῖναι αὐτὸν μεταξὺ Παλλάδος καὶ Ἥρας καὶ Ἀφροδίτης. Περὶ Πανός. ^[1]
- 11 (τ) Φησὶ Πολύαινος ἐν τοῖς Στρατηγικοῖς ὅτι πρῶτος οὗτος τάξιν εὗρεν, φάλαγγα ὠνόμασε, κέρας ἔταξε δεξιὸν καὶ λαιόν (ταύτῃ ἄρα κερασφόρον αὐτὸν πλάττουσι), καὶ πρῶτος πολέμοις φόβον ἐνέβαλε σοφίᾳ καὶ τέχνῃ. μαθὼν γὰρ ἐκ τῶν σκοπῶν μυρίαν χεῖρα πολέμιων ἐπάγεσθαι τῷ Διονύσῳ, τοῦ Διονύσου δείσαντος, αὐτὸς ὅμως οὐκ ἔδεισεν, ἀλλ' ἐσήμεινε νύκτωρ τῇ διονυσιακῇ στρατιᾷ ἀλαλάξαι μέγιστον. οἱ μὲν οὖν ἐσάλπισαν καὶ ἠλάλαξαν, ἀντήχησαν δὲ αἱ πέτραι καὶ τὸ κοῖλον τῆς νάπης. οἱ μὲν οὖν πολέμοι φόβῳ πληγέντες ἔφυγον. τοῦ δὲ Πανός τὸ στρατήγημα τιμῶντες, τὴν Ἥχῳ τῷ Πανὶ φίλην ἄδομεν καὶ τοὺς <κενοὺς καὶ τοὺς> νυκτερινοὺς <τῶν στρατευμάτων> φόβους πανὶ <κὰ> κλήζομεν. Περὶ Ἐνδυμίωνος. ^[10]
- 12 (τ) Ὅτι πρῶτος Ἐνδυμίων τῇ περὶ τοὺς ἀστέρας ἐσχόλασε θεωρίᾳ, ὡς ἀγρυπνεῖν τὴν πᾶσαν νύκτα καὶ τὰς ἡμέρας ἐπὶ πλέον καθεύδειν. διὸ καὶ ἐρώμενος εἶναι λέγεται τῆς Σελήνης, ὡς ὑπάρχων αὐτῇ τούτου ἔνεκα προσφιλής. Οὕτω Πλάτων. Περὶ Φαέθοντος. ^[5]
- 13 (τ) Λέγεται δὲ καὶ περὶ Φαέθοντος ὡς Ἥλιου ἦν υἱός. ἔχει δὲ οὕτως. ὁ Φαέθων τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον ἐτεκμήρατο, ὡς τὸν τῆς σελήνης Ἐνδυμίων· οὐ μέντοι ἀτρεκέως, ἀλλ' ἀτελῇ τὸν λόγον ἀπολιπὼν ἀπέθανεν. Περὶ Βελλεροφόντου. ^[1]
- 14 (τ) Καὶ ὁ Βελλεροφόντ <οὐ ἵππος> πτηνός, ὡς ὁ μῦθος, οὐκ ἐγένετο· ἀλλὰ τὴν ἀστρονομίαν μετιὼν ὑψηλὰ τε φρονῶν καὶ ἀστροῖς ὁμιλῶν, εἰς οὐρανὸν οὐ τῷ ἵππῳ, ἀλλὰ τῇ διανοίᾳ ἀνέβη. Περὶ Ἰκάρου. ^[1]
- 15 (τ) Καὶ ὁ Ἰκαρος νεότητι καὶ ἀτασθαλίᾳ χρώμενος οὐκ ἐπεικτὰ ζητῶν, ἀλλὰ πολὺ ἀρθεὶς τῷ νῷ, ἐξέπεσε τῆς ἀληθείας καὶ παντὸς ἀπεσφάλῃ τοῦ λόγου καὶ εἰς πέλαγος κατηνέχθη ἀβύσσων

πραγμάτων, ὃν Ἑλληνες ἄλλως μυθολογοῦσι, καὶ κόλπον ἀπ’ αὐτοῦ Ἰκάριον πλάττουσιν. Περὶ Ἰοῦς. ^[5]

16 (τ) Ἰὼ ἡ Ἀρέστορος ἱεράτο τῇ Ἥρᾳ. πρὸ γάμου δὲ κυήσασαν γνούς ὁ πατήρ (οὐ γὰρ ἔτι αὐτῇ ἡ ὄψις παρθένιος ἦν, ἀλλ’ ὑπὸ τῆς ἀφροδισίου ἀκμῆς μεΐζων καὶ καλλίων αὐτῆς ἐφαίνετο, ὡς καὶ βοῦς ὑπὸ τῶν Ἀργείων ἐπονομάζεσθαι) ἐχαλέπαινε τε καὶ ἐν φρουρᾷ εἶχεν αὐτήν, φύλακα ἐπιστήσας αὐτῇ τὸν τῆς μητρὸς ἀδελφὸν Ἄργον. καὶ ὁ μὲν Ἄργος ἄυπνος ὢν καὶ πάντη ἄφυκτος οὐδαμῶς αὐτήν ἀνίει, ὅθεν καὶ Πανόπτης ἔσχεν ἐπὶ κλησιν· τῶν δὲ ἐπιχωρίων Ἑρμῶν βουλομένης Ἰοῦς λαθὼν κτείνει τὸν Ἄργον, ἡ δὲ ὥδε ἐλευθερωθεῖσα φεύγει σὺν τοῖς πράξασιν ἐπιβάσα νεὼς φορτίδος, ὑπὸ δὲ χειμῶνος φορηθεῖσα ἀνὰ τὸ πέλαγος, ὃ καλεῖται Ἰόνιον, καὶ πολλαχοῦ προσπελασθεῖσα εἰς Ἀερίαν ἐκομίσθη καὶ θεὸς ἐνομίσθη διὰ τὸ κάλλος. Οὕτω Χάραξ ἐν Ἑλληνικοῖς. Περὶ Διονύσου. ^[15]

17 (τ) Ὁ Χάραξ οὕτω φησὶν, ὅτι Σεμέλη ἡ Κάδμου θυγάτηρ λέγεται κυῆσαι πρὸ γάμου· ἐν δὲ ταῖς γοναῖς κεραυνοῦ κατασκήψαντος αὐτῇ μὲν ἡφανίσθη, τὸ δὲ βρέφος περιεγένετο. ἐκείνην μὲν οὖν, ὅποια ἐπὶ τοῖς διοβλήτοις λέγεται, θείας μοίρας λαχεῖν ὤήθησαν καὶ Θυώνην ὠνόμασαν, τὸν δὲ παῖδα θεϊότατον ὄντα ὁ Κάδμος, διότι ἐκ πυρὸς ἐσώθη, περιεῖπε, καὶ τίθεται αὐτῷ τὸ τοῦ Αἰγυπτίου Διονύσου πάτριον ὄνομα. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Ἀφροδισιεὺς ἐν τοῖς Φυσικοῖς οὕτω φησὶν, ὡς „οὐκ ἀσκόπως μυθεύονται ἔπασθαι βάκκην τῷ Διονύσῳ διὰ τὴν ἐκ τοῦ οἴνου χορείαν, σατύρους δὲ διὰ τὴν εὐκίνησιν, Λυδοὺς δὲ διὰ τὸ τινὰς ἐξ αὐτοῦ ἐκλύεσθαι, πάρδον δὲ διὰ τὴν πολupoίκιλον φαντασίαν τῶν οἰνωμένων· διάφορον γὰρ ἕκαστος καὶ ποικίλον ἀναδέχεται λογισμὸν ὑπὸ τοῦ οἴνου κινούμενος, πολύστικτος δὲ καὶ ἡ δορὰ τοῦ ζῶντος· μίαν δὲ βάκκην μανείσαν δρᾶσαι φόνον, πολλοὶ γὰρ μεθυσθέντες ἐφόνευσαν· γυμνὸν δὲ <τὸν Διόνυσον> εἶναι διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου φανέρωσιν τῶν πινόντων τοῦ λογισμοῦ· ποθῆσαι δὲ Ἀφροδίτην καὶ Ἀριάδνην, ὅτι τοῖς οἰνωθεῖσι παρέπεται πλείστη τῶν γυναικῶν ἐπιθυμία· <ἔχειν δὲ> καὶ <φαλακρόν τινα διὰ τὸ μάλιστα τὸ ἐγκέφαλον> ἐρημοῦν τε καὶ βλάπτειν καὶ μαραίνειν τὸ σῶμα τὸν πολὺν οἶνον· ὅθεν καὶ μάρωνα αὐτὸν λέγουσιν· *** ὑπὸ πυρὸς δὲ κεραυνωθῆναι καὶ ἐν μηρῷ βληθῆναι, ὅτι πολλάκις ὁ οἶνος ἡλιαζόμενος τελειοῦται τῇ κράσει καὶ <τῇ> δυνάμει τοῖς κεραμίοις κρυπτόμενος· τέσσαρας δὲ γυναῖκας εἶναι αὐτῷ ἀδελφὰς διὰ τὸ τέσσαρας τροπὰς ἔχειν καὶ μεταβολὰς τὸν οἶνον.“ Περὶ τῆς παρ’ Ὀμήρῳ σειρᾶς. ^[25]

18 (τ) Συμβάλλουσι δέ τινες Ὀμηρον σειρὰν λέγειν τὰς ἡμέρας καὶ τὰς ἡλίου ἀκτῖνας. Περὶ Κρόνου. ^[1]

19 (τ) Τὸ δὲ καὶ τὸν Κρόνον ὑπὸ Διὸς δεθῆναι οὐκ ἀληθές, ἀλλὰ φέρεται ὁ Κρόνος τὴν ἑξω φορὰν πολὺ ἀφ’ ἡμῶν, ἡ δὲ κίνησις νωθῆς καὶ οὐ ῥαδίᾳ τοῖς ἀνθρώποις φαίνεσθαι· διὸ ἐστάναι αὐτόν φασί πως πεπεδημένον. τὸ δὲ βάθος τοῦ πολλοῦ ἀέρος Τάρταρος λέγεται. Περὶ τοῦ πυρὸς τοῦ ἀπὸ τῶν Διομήδους ὅπλων. ^[5]

20 (τ) Τί τὸ ἀκατάπαυστον πῦρ ὃ ἀνὴρ <στρα> πτεν ἀπὸ τῶν ὅπλων τοῦ Διομήδους; ἐπεὶ φωσφόρος παραδίδοται ἡ Ἀθηνᾶ καὶ χορηγός ἐστι νοῦ καὶ φρονήσεως ἀληθοῦς, ἀνῆψε τῇ Διομήδους ψυχῇ φῶς καὶ τὴν ἀχλὺν ἀφείλατο, ἥγουν τὴν ἀγνωσίαν, ἥς παρούσης οὐχ ὀρᾷ ψυχὴ. λέγεται γάρ· ἀχλὺν δ’ αὖ τοι ἀπ’ ὀφθαλμῶν ἔλον ἢ πρὶν ἐπῆεν· καὶ τοῦτο ἂν νοηθεῖν τὸ πῦρ καὶ ἡ παρασχοῦσα αὐτῷ Ἀθηνᾶ. Οὕτω Πρόκλος. Περὶ τοῦ „μέγα δ’ ἔβραχε φήγιнос ἄξων“. ^[10]

21 (τ) „Μέγα δ’ ἔβραχε φήγιнос ἄξων βριθοσύνη.“ καὶ πῶς βαρύτητος αἵτιον τὸ ἀβαρές; φασὶν οὖν ὅτι ὅποῖον ἂν ᾖ τὸ μετέχον, τοιοῦτον ἀνάγκη φαίνεσθαι καὶ τὸ μετεχόμενον. ἐνὸς γὰρ ὄντος τοῦ μετεχομένου θεοῦ, ψυχὴ μὲν ἄλλως, νοῦς δὲ ἄλλως, φαντασία ἄλλως καὶ αἴσθησις ἄλλως μετέχει, ἡ μὲν ἀνελιγμένως, ὃ δὲ ἀμερίστως, ἡ δὲ μορφωτικῶς, ἡ δὲ παθητικῶς, καὶ ἔστι τὸ μετεχόμενον μονοειδὲς μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξιν, πολυειδὲς δὲ κατὰ μέθεξιν, ἄλλοτε ἄλλοιόν διὰ

τὴν αὐτῶν ἀσθένειαν τοῖς μετέχουσι φανταζόμενον, καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ βάρους τὸ ἀβαρὲς αἴτιον φαίνεται. Περὶ Σολοικισμοῦ. ^[10]

22 (τ) Ὅτι Σόλων μετὰ τὴν τοῦ Κροίσου ἐρώτησιν ἐν Κιλικίᾳ γεγονὼς Σόλους πόλιν ᾤκισεν, ἐν ᾗ καὶ τινες τῶν Ἀθηναίων κατῴκισεν, οἱ χρόνῳ βαρβαρωθέντες ἐλέγοντο σολοικίζειν, ἀφ' οὗ καὶ σολοικισμός. Περὶ σεισασχθείας. ^[1]

23 (τ) Ὅτι Σόλων ὁ Σαλαμίνιος πρῶτον Ἀθηναίοις τὴν σεισάχθειαν εἰσηγήσατο. τὸ δὲ ἦν λύτρωσις σωμάτων· καὶ γὰρ ἐπὶ σώμασιν ἐδανείζοντο καὶ ἀποροῦντες ἐθήτευν. ^[1]